

Podstawowe wymogi bioasekuracji:

1. Specjalna odzież i obuwie ochronne przeznaczone tylko do wykonywania prac (karmienie, pojenie, czyszczenie itp.) z drobiem;
2. Posiadanie na stanie mat dezynfekcyjnych, w takiej liczbie, która zapewnia zabezpieczenie wszystkich wejść i wjazdów do gospodarstwa w przypadku wystąpienia zagrożenia chorobą;
3. Posiadanie na stanie takiej ilości środków dezynfekcyjnych, żeby wystarczyły one do przeprowadzenia doraźnej dezynfekcji,
4. Budynki, w których utrzymywany jest drób, powinny być:
  - zabezpieczone przed dostępem zwierząt innych niż drób utrzymywany w gospodarstwie, w tym dzikich ptaków;
  - utrzymywane w czystości.
5. W gospodarstwie należy wydzielić miejsca do składowania:
  - środków dezynfekcyjnych (miejsce te musi być zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych),
  - obornika,
  - produktów leczniczych weterynaryjnych.
6. Umieszczenie przy wejściach do budynków, w których utrzymywane są zwierzęta, tablic z napisem „**Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony**”.
7. **Zakaz:**
  - 1) pojenia drobiu oraz ptaków utrzymywanych przez człowieka wodą ze zbiorników, do których dostęp mają dzikie ptaki,
  - 2) wnoszenia i wwożenia na teren gospodarstwa, w którym jest utrzymywany drób, zwłok dzikich ptaków lub tusz ptaków łownych; zakaz ten nie dotyczy więc osób utrzymujących ptaki, które nie mieszczą się ww. definicji drobiu.
8. **Nakaz:**
  - 1) utrzymywania drobiu w sposób ograniczający jego kontakt z dzikimi ptakami.
  - 2) zgłaszania do powiatowego lekarza weterynarii miejsc, w których jest utrzymywany drób lub inne *ptaki*, z wyłączeniem *ptaków* utrzymywanych stale w pomieszczeniach mieszkalnych,
  - 3) utrzymywania drobiu w sposób wykluczający jego dostęp do zbiorników wodnych, do których dostęp mają dzikie ptaki,
  - 4) przechowywania paszy dla ptaków w sposób zabezpieczający przed kontaktem z dzikimi ptakami oraz ich odchodami oraz karmienia i pojenia drobiu oraz ptaków utrzymywanych w niewoli w sposób zabezpieczający paszę i wodę przed dostępem dzikich ptaków oraz ich odchodami,
  - 5) wyłożenia mat dezynfekcyjnych przed wejściami i wyjściami z budynków inwentarskich, w których jest utrzymywany drób, w liczbie zapewniającej zabezpieczenie wejść i wyjść z tych budynków - w przypadku ferm, w których drób jest utrzymywany w systemie bezwybiegowym,
  - 6) stosowania przez osoby wchodzące do budynków inwentarskich, w których jest utrzymywany drób, odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego, przeznaczonych do użytku wyłącznie w danym budynku - w przypadku ferm, w których drób jest utrzymywany w systemie bezwybiegowym.
  - 7) stosowania przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą drobiu zasad higieny osobistej, w tym mycie rąk przed wejściem do budynków inwentarskich,

- 8) oczyszczania i odkażania sprzętu i narzędzi używanych do obsługi drobiu przed każdym ich użyciem,
- 9) powstrzymania się przez osoby, które w ciągu ostatnich 72 godzin uczestniczyły w polowaniu na ptaki łowne, od wykonywania czynności związanych z obsługą drobiu,
- 10) dokonywania codziennego przeglądu stad drobiu wraz z prowadzeniem dokumentacji zawierającej w szczególności informacje na temat liczby padłych ptaków, spadku pobierania paszy lub nieśności. Zarówno przegląd stad drobiu, jak i prowadzenie dokumentacji musi być prowadzone codziennie, a więc na bieżąco musi być to udokumentowane.

Objawy:

Główne objawy kliniczne wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) u drobiu to:

- znaczna liczba nagłych padnięć,
- depresja,
- gwałtowny spadek/utrata produkcji jaj,
- miękkie skorupy jaj,
- objawy nerwowe,
- zasinienie i obrzęk grzebienia i dzwonek,
- silne łzawienie,
- obrzęk zatok podoczodołowych,
- kichanie,
- duszność,
- biegunka.

Wystąpienie któregoś z powyższych objawów powinno być zgłoszone do powiatowego inspektoratu weterynarii